

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 15.3.2004 61. vuosikerta Numero 1 Sivu 7

Viljelijä voi torjua ilmastonmuutosta

Paula Perälä, Martti Esala ja Kristiina Regina, MTT

Maapallon ilmasto lämpenee kasvihuoneilmiön seurauksena. Syynä ovat ihmisen toiminnan aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ilmakehässä. Niitä voi jokainen meistä vähentää.

Kasvihuonekaasujen päästöjä voidaan vähentää hoitamalla maatalousympäristöä. Esimerkiksi typen ylijäämä ja dityppioksidipäästöt vähenevät, kun lannoitteita käytetään kasvien tarpeen mukaan. Viljelymaa pidetään hyvässä kasvukunnossa, jolloin kasvit käyttävät ravinteita tehokkaasti hyväkseen. Lisäksi hiili saadaan sitoutumaan maaperään, kun vältetään avokesanointia, viljellään monivuotisia kasveja ja kevennetään muokkausta.

Kotieläintaloudessa eläimet ruokitaan todellisen tarpeen mukaan, sillä ylimääräinen valkuainen vapauttaa typpeä ympäristöön. Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät myös, kun valitaan tuotantoon hyviä eläimiä.. Typen talteenottoa tehostetaan, kun lanta ja jätevedet käsitellään asianmukaisesti ja jaloittelutarhat hoidetaan.

Kasvihuonekaasujen päästöt vähenevät myös, kun säästetään energiaa. Fossiiliset polttoaineet, kuten öljy, tulisi mahdollisuuksien mukaan korvata uusiutuvilla energianmuodoilla, esimerkiksi puulla. Myös aurinko- ja tuulienergiaa, maalämpöä sekä biokaasua kannattaa hyödyntää. Polttoainetta voidaan säästää suunnittelemalla tilan kuljetukset. Lisäksi asiantuntija voi tehdä energiakatselmuksen, joka auttaa löytämään muita energiansäästökohteita. Epäsuorasti kasvihuonekaasupäästöjä vähentävät jätteiden kierrätys ja uusiokäyttö, sillä näin säästyy raaka-aineita ja energiaa.

Kasvihuonekaasut lämmittävät ilmastoa

Kasvihuoneilmiö voimistuu, kun ihmisen toiminnan seurauksena ilmakehään kertyvät kasvihuonekaasut estävät auringosta tulevan lämpösäteilyn heijastumisen takaisin avaruuteen. Vähitellen maapallon pinnan lämpötila kohoaa. Seurauksena on erilaisia muutoksia maapallon ilmastossa. Merkittävimpiä kasvihuonekaasuja ovat eli ilokaasu sekä niin kutsutut F-kaasut, joita ovat vetyfluorihilivedyt, perfluorihilivedyt sekä rikkiheksafluoridi.

Päästöt kuriin

Kasvihuonekaasujen päästöjä pyritään rajoittamaan kansainvälisillä sopimuksilla. YK:n ilmastopöytäkirjan mukaan Suomi on velvollinen palauttamaan kasvihuonekaasupäästönsä vuoden 1990 tasolle vuosina 2008 - 2012. Jotta kasvihuonekaasupäästöjen määrää ja kehitystä voidaan seurata, laaditaan kansallisia kasvihuonekaasuinventaarioita.

Suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde Suomessa on energian tuotanto ja käyttö. Sen osuus kaikista kasvihuonekaasupäästöistä on noin 80 %. Maatalous on energiasektorin jälkeen toiseksi merkittävin kasvihuonekaasupäästöjen lähde. Sen osuus kokonaispäästöistä on hieman alle 10 %. Maatalouden merkittävimpiä kasvihuonekaasuja ovat hiilidioksidi, metaani ja dityppioksidi. Maataloussektorin päästöt ovat vähentyneet 1990-luvulta lähtien. Tästä huolimatta myös maataloussektorin päästöjä täytyisi edelleen vähentää.

Lue aiheesta lisää internetistä: Viljelijä ja ilmastonmuutos - mitä minä voin tehdä omalla tilallani?
www.agronet.fi/ilmastonmuutos

Lisätietoja: paula.perala@mtt.fi
puh. (03) 4188 2412

VILJELIJÄ JA ILMASTONMUUTOS

Mitä minä voin tehdä omalla tilallani?

